

Svar på interpellationer

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att interpellationsdebatten anses avslutad.

Sammanfattning av ärendet

Viktoria Söderling (S) har lämna in en interpellation med frågor om den nya pandemin och äldres ensamhet. Interpellationen anmäldes till kommunfullmäktige den 5 april 2022 och besvaras av ordförande i utskottet arbete och omsorg, Åsa Sikberg (M).

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut
  - Svar på interpellation - Den nya pandemin
Interpellation - Den nya pandemin, Viktoria Söderling (S), dnr KS/2022:319
-

Svar på interpellation – Den nya pandemin, dnr KS/2022:319

Hur har vi förberett oss för att stå redo med verksamhet för att bryta äldres ensamhet nu när restriktionerna har lättat?

1 juni 2022 kom beslutet från vårdhygien att trappa ner smittskyddsåtgärderna inom vård o omsorgsboende. Innan dess så har alla restriktionerna varit kvar för att bibehålla patientsäkerheten hos våra kunder.

Trots detta så har aktivitetsansvariga inom arbetsgruppen inom hemtjänsten och vård och omsorgs boenden startats upp med aktiviteter med begränsat antal deltagare. Eftersom pandemin inte var över och krävde avstånd mellan deltagarna så har personalen nyttjat stora lokaler och möjligheten att vara utomhus när vädret varit gynnsamt. Aktiviteterna sker på respektive vård och omsorgsboende samt vid intresse även lokala aktiviteter som arrangeras av personal från Trygg Hemgång. Våra Fysioterapiassistenter har även uppsökande verksamhet för nya kunder med beslut om trygghetslarm. Besöket innefattar även information om fallprevention och balansträning samt upprättande av genomförandeplan.

När och i vilken form kommer träffpunkterna att startas igen?

I dag så genomförs aktiviteter med förebyggande inriktning och träningsprogram ute på boendena med befintliga aktivitetsansvariga på vård och omsorgsboendena. Sedan februari har aktiviteterna mjukstartat utifrån rådande smittskyddsregler. Nu när man släppt lite på reglerna så kan gemensamma aktiviteter med hemtjänstkunder återupptas. Kommunen har även utvecklat samarbetet med Pensionärs Rådets föreningar. Där föreningarna har egna aktiviteter inom kost, hälsa, motion, kultur, utflykter mm. Deras aktiviteter är mycket viktiga för att minska ensamhet och förebygga riskfaktorer för ohälsa för våra äldre där alla frivilligt kan delta utifrån sin egen förmåga och behov.

Hur bjuder vi in äldre att komma och äta i våra skolmatsalar igen?

Den frågan är intressant då kommunen även före pandemin inte hade så många som kom till våra matsalar. Vilket var mycket tråkigt. Jag har haft frågan uppe i pensionärsrådet för att ta reda på varför man inte nyttjade den möjligheten. Det fanns en del hinder som lyftes fram, det gick inte att betala med kontanter. Man skulle visa legitimation, man skulle boka i förväg, matsedeln var svår att hitta, kom man fel tid var måltidsmiljön stökig och inte behaglig att äta i. När det gäller informationen kring att bjuda in äldre till skolmatsalarna så har vi sett att skolan behöver vara delaktig. Det pågår ett arbete med nysatsning inför höstterminen där alla parter nu samverkar kring hur infon på bästa sätt ska nå rätt målgrupp och att måltidsupplevelsen blir så trevlig som möjligt. Det är en viktig mötesplats för äldre och unga som har stora utvecklings möjligheter.

Har de med hemtjänst som är beviljad social samvaro fått sin samvaro under pandemin eller har den insatsen prioriterats bort när personalsituationen varit ansträngd?

I början av pandemin hade verksamheten och samhället mindre kunskap om sjukdomen. De äldre ombads att inte gå ut i samhället. Då var det många som frivilligt tackade nej till insatsen. Det har inte från ledningen getts några direktiv om att social samvaro inte ska verkställas då det är personalbrist. Däremot så har det kunna blivit så att aktiviteten har flyttats till någon annan dag om det varit hög sjukfrånvaro i personalgruppen. I flera fall har verkställande av beslut om social samvaro förändrats för att anpassas till Corona säker aktivitet.

Vilka åtgärder avser ni i den politiska ledningen att vidta för att skapa bättre kontinuitet i verksamheten?

I gällande budget mål för verksamheten så finns ett uppdrag om att öka kontinuiteten. Trots pågående pandemi har verksamheten kunnat öka kontinuiteten. Detta på grund av smittskyddsregler gjort att man inte kunnat flytta personalen mellan olika enheter/verksamheter. Tack vare extern finansiering har verksamheten kunnat erbjuda medarbetare studier på arbetstid. Detta medför högre kompetens inom verksamheten och ökad kontinuitet för framtiden.

Åsa Sikberg, ordförande i utskottet arbete och omsorg

Interpellation till ordförande i utskottet Arbete och Omsorg Åsa Sikberg

Den nya pandemin – äldres ensamhet

Redan innan pandemin var ensamhet bland våra äldre en stor orsak till ohälsa. Efter pensionen är det många som känner att de förlorar sitt sammanhang och ju äldre de blir desto färre blir vännerna och aktiviteterna. En av de mest tragiska signalerna på detta är att män över 65 år är klart överrepresenterade i självmordsstatistiken. Ensamhet är farligt och leder inte enbart till psykisk ohälsa utan också fysisk.

När pandemin drabbade oss under våren 2020 var det våra äldre som var utpekad riskgrupp och uppmanades att isolera sig. En grupp där ensamhet redan är ett stort problem har alltså uppmanats att isolera sig under pandemin och ensamheten har blivit långt större.

I budget 2019 fanns i både er budget och i vår oppositionsbudget att förändra femklövern till en ny typ av träffpunkter. Träffpunkter som skulle utgå från våra särskilda boenden samt i Skärplinge. Den nya träffpunktverksamheten kom aldrig i gång så som det var tänkt. Många är de äldre som för mig berättat hur de saknar femklövern.

Under 2021 erhöll kommunen stora summor i statsbidrag för att motverka pandemins följder. Eftersom statsbidragen var tillfälliga skulle de inte användas för att bygga ny verksamhet. Pengarna hade dock kunnat användas för tillfällig uppsökande verksamhet för att undvika isolering och ohälsa hos våra äldre.

För några veckor sedan kunde vi läsa i Arbetarbladet att mängden timvikarier i kommunen ökat och kontinuiteten minskat. De tillfälliga statsbidragen hade också kunnat användas till överanställningar för att skapa bättre kontinuitet i verksamheten. De kunde även användas för att se över var överanställningar behövs permanentas för att minska antalet vikarier, öka kontinuiteten och skapa bättre förutsättningar för heltidstjänster.

En åtgärd vi socialdemokrater genomförde under föregående mandatperiod för att minska äldres ensamhet var att äldre fick komma och äta i kommunens skolmatsalar. Uppsala kommun har under pandemin fattat samma beslut för att stå redo nu när restriktionerna är över och de bjuder in brett.

Mot bakgrund av ovan anförda frågor jag;

- Hur har vi förberett oss för att stå redo med verksamhet för att bryta äldres ensamhet nu när restriktionerna har lättat?
- När och i vilken form kommer träffpunkterna att startas igen?

- Hur bjuder vi in äldre att komma och äta i våra skolmatsalar igen?
- Har de med hemtjänst som är beviljad social samvaro fått sin samvaro under pandemin eller har den insatsen prioriterats bort när personalsituationen varit ansträngd?
- Vilka åtgärder avser ni i den politiska ledningen att vidta för att skapa bättre kontinuitet i verksamheten?

Viktoria Söderling (S)